

P2P

**Michel Bauwens.
Met peer-to-peer naar een
postkapitalistische samenleving**

Lees meer op pagina 4

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Dirk De Meester
Edgard Tytgatlaan 7 - 8500 Kortrijk
dirk.de.meester@skynet.be

REDACTIERAAD

Nele Deblauwe, Bernard Decock,
Dirk De Meester, Filip Dheedene,
Gaby Moreels, Lode Sileghem,
Filiep Vande Wiele, Kurt Vangampelaere,
Lieven Vanhoutte

GASTMEDEWERKERS

Ivan Basy
Marc Boone

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC
of €20,00 voor 6 nummers overschrijven op
rekeningnummer 000-1653566-07 van Zoeklicht

KOPIJ

Reacties en andere bijdragen: op CD of als bijlage
in een e-mail, met zo weinig mogelijk opmaak
(* .txt- of *.rtf-formaat volstaat), en indien gewenst
een opgemaakte uitgedrukte tekst opsturen naar de
hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en
het adres van de inzender vermelden. Alle artikels
vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid
van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke
bestanden meesturen.

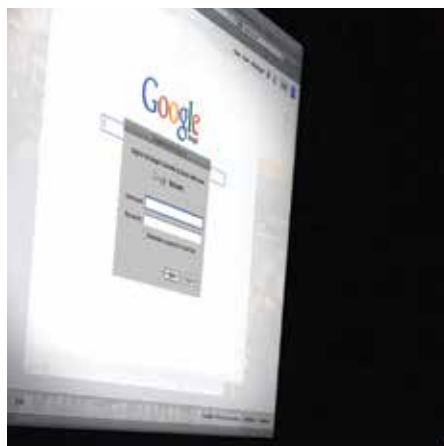
LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk om 10 uur
volgende vergadering op: **25 januari 2014**

Inhoud

Voorwoord	3
P2P	4
Lezers schrijven	7
Persé	7
Zoeklicht sprak met Pol Naessens	8
VC uit de regio: August Vermeylenfonds	10
VC uit de regio: Mozaïek	11
Activiteitenkalender	16-17
VC uit de regio: Poincaré	18
VC uit de regio: HV HWV Kortrijk	21
VC uit de regio: Willemsfonds	23
VC uit de regio: huisvandeMens Kortrijk	24
Ik heb niets te verbergen.....	26
Boekbespreking: Liefde en Kapitaal	29
Het toetsenproletariaat	30

De onlangs overleden en betreurde Elisabeth Eybers schreef ooit een vers dat ook in haar overlijdensbericht werd opgenomen

*Godsdienstigheid beweer
Die siel bly voortbestaan
Terwyl ek self begeer
Om grondig te vergaan*

Haar constante neiging tot zelfrelativering even terzijde gelaten, spreekt hieruit een diep verlangen om, eenmaal je leven voorbij is, echt weg te zijn, vergaan zoals een schip.

Het gehele vers getuigt ook van haar afwijzing van wat ze zo mooi *godsdienstigheid* noemt en van de daarmee verbonden hardnekkige misvatting dat er een leven na de dood is. Al was het maar een beetje, dat er nog *iets* is, dat verderfelijke woord dat de *faux sceptiques* zo graag gebruiken om een opperwezen aan te duiden. Het zou dus het motto van elke vrijzinnige kunnen zijn.

Of liever het zou dat moeten zijn. Ik bespeur echter bij velen van hen die we, eveneens vertrekkend van een misvatting omtrent het onderscheid tussen lichaam een geest, *geestesgenoten* noemen, een vreemd verschijnsel. Laten we het om niet om deze vanuit vrijzinnig standpunt hete brij heen te draaien, maar gewoon het verlangen naar onsterfelijkheid noemen.

Je vond het al bij de vorsten van millennia geleden: balsemen, mummificeren, piramides bouwen, zich laten begraven met paarden en geliefde vertrouwelingen of met een leger uit terracotta.

Je zou kunnen zeggen ja, maar dat is zo lang geleden en die mensen wisten niet beter, ze geloofden ook in astrologie of in een kosmische oceaan of een platte aarde. Maar het treedt ook in meer verlichte periodes op, denk maar aan de praalgraven op Père Lachaise, op het Campo Santo of het aan de zogenaamde Nieuwmarkters voorbehouden deel van de begraafplaats in Roeselare, waar de monumenten ontworpen zijn om de familie op een maaltijd te kunnen vergasten. Ik vermeld ook in de gauwte het *Centre Pompidou* van de gelijknamige Georges, *La très grande bibliothèque* en de *Arche de la Défense* van François Mitterrand. Allemaal pogingen om te zeggen: kijk, ik ben er nog, vergeet mij niet. Ergens diep vanbinnen

veronderstelt het verschijnsel een irrationeel geloof (vergeef me het pleonasme) dat je na de dood nog ergens bent en van daaruit tevreden of juist geërgerd op het doen en laten van de nabestaanden kunt toekijken.

Maar het verschijnsel doet zich ook voor bij de meest rationeel denkende mensen. En ik moet bekennen dat het mijzelf niet vreemd is. Zo ben ik, en ik ben blijkbaar niet de enige, wel eens bezig met de manier waarop mijn uitvaart moet verlopen of wat er met mijn boeken moet gebeuren als de zeis eenmaal heeft toegeslagen. Irrationeel en eigenlijk postuum pretentius. Je weet immers dat dood zijn weg zijn betekent. In de bijlagen van het Belgisch Staatsblad staan heel wat stichtingen, stipendia, premies en prijzen van mensen die dachten daarmee zo niet eeuwige roem, dan toch eeuwige dankbaarheid te verwerven bij de genietters ervan. De ironie van het lot wil dat het dan vaak om bedragen van enkele negentiende-eeuwse franken gaat; wat de vergankelijkheid nog benadrukt.

Sommige kunstenaars werkten voor de eeuwigheid of wilden de samenleving of het nageslacht sturen, maar vergetelheid is het lot van de meesten. Dat geldt niet alleen voor de talloze anonieme bouwers van wat nu historische monumenten zijn. Wie leest nog of kent zelfs maar Rhijnvis Feith, Louis Couperus, Reimond Stijns, F. Bordewijk, A. Roothaert of Clem Schouwenaars, ooit belangwekkend of beroemd? Je kan je ook afvragen wat er nog overblijft van Sartre of Simone de Beauvoir, ooit onontkoombaar voor wie met literatuur, filosofie of politiek bezig was. Of van andere politieke grootheden die de geschiedenis een wending zouden gegeven hebben, zoals Huysmans, De Man, Degrelle, Spaak, De Gaulle, Van Zeeland, Churchill of F.D.C. Roosevelt.

Tenzij dan dat ze dood en dus weg zijn. Of, om met *de jeugd van tegenwoordig* te spreken: ze zijn *van voor mijn tijd*.

Ik denk dat ik maar beter mijn leven verder ga leiden, zo goed en zo kwaad als het gaat. En me verder zal verdiepen in de lectuur, het beluisteren en het beschouwen van wat wel nog bewaard is gebleven van wie niet vergeten zijn.

En mijn *jardin cultiveren*, natuurlijk.

Overigens een goed nieuw jaar geswenst

P2P

Het is goed mogelijk dat een aantal lezers nog nooit over p2p gehoord hebben. Anderzijds is dat in een samenleving, waar vrije informatiegaring gemakkelijk geworden is, opmerkelijk te noemen. Opmerkelijk, in ieder geval, want één van de geestelijke vaders van dat inspirerende en hoopvolle samenlevingsmodel is een Belg. Hij werd door het Post Growth Institute, samen met onder meer Ghandi en Martin Luther King, opgenomen in de lijst van de 100 meest inspirerende personen voor een duurzame toekomst. Jan Lievens stelde een boek samen met enkele interviews met onze fascinerende landgenoot en denker: *“De wereld redden. Michel Bauwens. Met peer-to-peer naar een postkapitalistische samenleving”*

(Uitgeverij Houtekiet, ISBN 978 90 8924 254 9). Sins kort adviseert Michel Bauwens de Ecuadoraanse overheid bij haar transitie naar een open kennis-maatschappij.

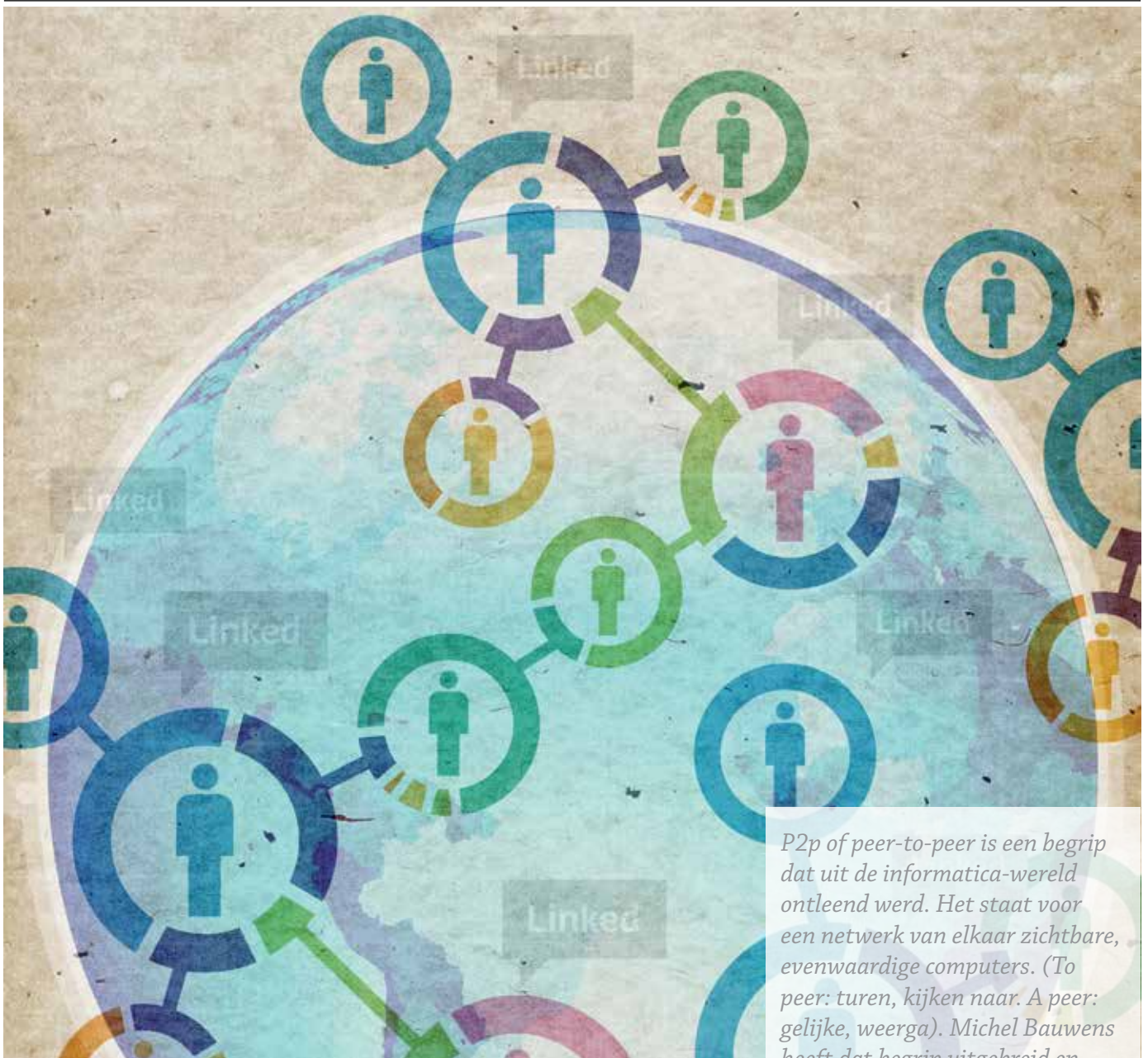

De Nederlandse wetenschapper Jan Rotmans stelt: “We leven niet in een tijdperk van verandering, maar in een verandering van tijdperk”. De Russische econoom Nikolai Kondratieff bestudeerde de ontwikkeling van het kapitalisme en stelde in de kapitalistische wereldeconomie een golfbeweging van economische groei vast: de Kondratieff-cycli. Dergelijke economische cyclussen hebben een periode van vijftig tot zestig jaar en beschrijven een afwisseling van hoge sectoriële groei gevolgd door tragere groei. De eerste fase van elke cyclus is zeer productief, maar de tweede fase

is parasitair. Het systeem gaat dan mank lopen. Er wordt op een fictieve en speculatieve manier waarde gemaakt. Sommige wetenschappers wijzen er op, dat het einde van de ene cyclus en het begin van de volgende cyclus gekenmerkt wordt door globale, zeer destructieve oorlogen. De volgende Kondratieff-cyclus zou pakweg omstreeks 2025 aanvangen. Laten we hopen dat we van een mondiale oorlog gespaard zullen blijven, maar hoopvol ben ik anderzijds niet, gezien de problemen rond het fijn stof, de wijziging van het klimaat en de verzuring van de oceanen niet aangepakt worden.

De politici laten de burgers blijkbaar in de steek.

P2p of peer-to-peer is een begrip dat uit de informatica-wereld ontleend werd. Het staat voor een netwerk van elkaar zichtbare, evenwaardige computers. (To peer: turen, kijken naar. A peer: gelijke, weerga). Michel Bauwens heeft dat begrip uitgebreid en beschouwt p2p als een nieuwe sociale structuur. Peer-to-peer en peer-productie zal volgens hem de derde revolutie in de menselijke productiviteit inkluden. De essentie van p2p is dat elk individu als burger kan

P2p of peer-to-peer is een begrip dat uit de informatica-wereld ontleend werd. Het staat voor een netwerk van elkaar zichtbare, evenwaardige computers. (To peer: turen, kijken naar. A peer: gelijke, weerga). Michel Bauwens heeft dat begrip uitgebreid en beschouwt p2p als een nieuwe sociale structuur. Peer-to-peer en peer-productie zal volgens hem de derde revolutie in de menselijke productiviteit inluiden. De essentie van p2p is dat elk individu als burger kan bijdragen aan een gemeenschappelijk project.

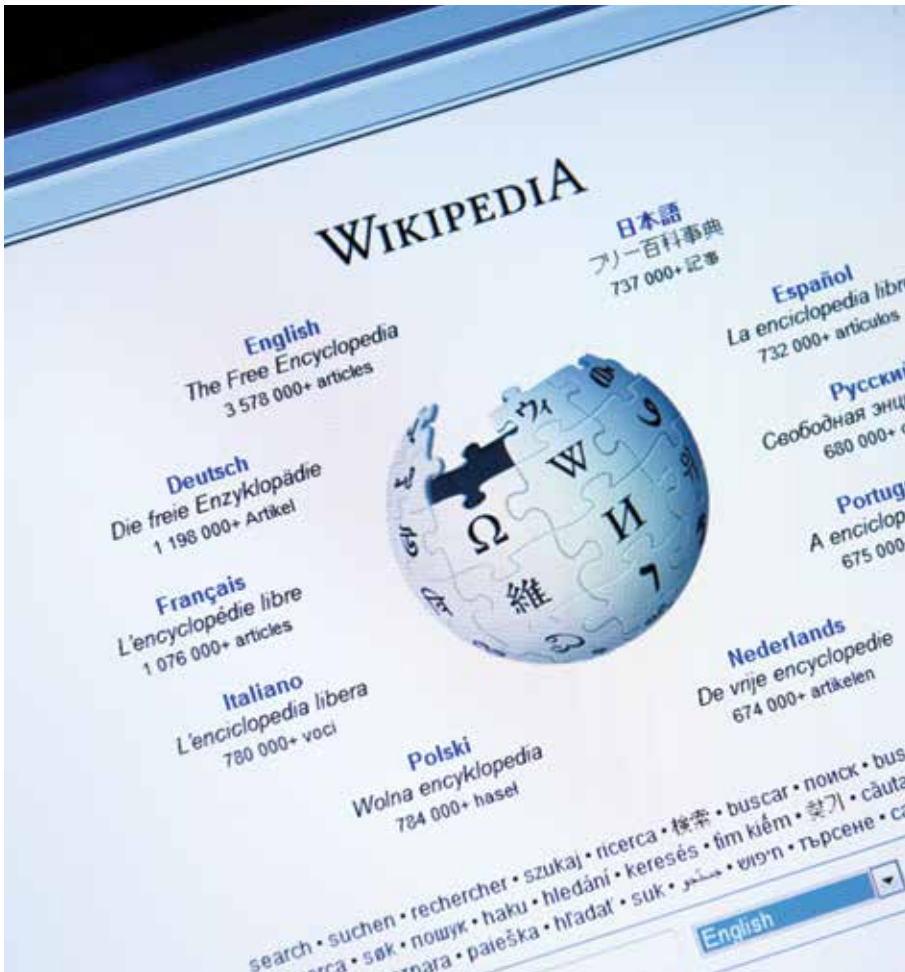
bijdragen aan een gemeenschappelijk project. Voor het eerst in de geschiedenis heeft de mensheid een infrastructuur ontwikkeld, die het mogelijk maakt dat mensen, individueel of in groepen, vrij en probleemloos met elkaar kunnen gaan communiceren: het wereldwijde web of het internet.

Een mooi voorbeeld van dergelijk p2p-werken is Wikipedia. Iedere burger kan een bijdrage leveren aan deze open encyclopedie. Gaandeweg vormde de niet gestructureerde gemeenschap zelf zijn eigen regels. Dat bleek al snel nodig om te beletten dat grappenmakers en mensen met mindere nobele bedoelingen de encyclopedie zouden gaan corrumperen. In een vrij korte tijd werd de vrije encyclopedie uitgebouwd tot een respectabel naslagwerk. Vandaag de dag overtreft Wikipedia de bestaande

commerciële naslagwerken. Dergelijk verhaal toont de kracht aan, die schuilt in het werk van mensen, die vrij, open en democratisch met elkaar beginnen om te gaan. Op het eind van de zestiende eeuw schreef Francis Bacon in *Meditationes Sacrae*: “Ipsa scientia potestas est” of “Kennis is macht”. Het zijn nu juist de elementen kennis, openheid, democratie en samenwerken die p2p de kracht zullen geven om het achterhaalde en dodelijke (cfr. klimaatwijzigingen) neoliberale denken uit de samenleving te verdrijven. Volgens Michel Bauwens is p2p de opkomende coöperatieve economie en samenleving van morgen.

De neoliberale economie is een systeem dat gebaseerd is op groei. Zonder groei stort het stelsel in elkaar. Een gestage groei op een eindige planeet willen volhouden is klinkklare nonsens. Vroeg of

laat zal het raderwerk vast gaan lopen. Er is een permanente angst aanwezig, dat de groei niet gerealiseerd zal kunnen worden. Met andere woorden, er ontbreekt in het systeem een positieve zelfmotivatie. Ik wil hierbij opmerken dat zelfmotivatie niet met altruïsme verward mag worden. Een mens wordt door meer motivaties gedreven dan het pure eigen-

Een mooi voorbeeld van dergelijk p2p-werken is Wikipedia. Iedere burger kan een bijdrage leveren aan deze open encyclopedie. Gaandeweg vormde de niet gestructureerde gemeenschap zelf zijn eigen regels. Dat bleek al snel nodig om te beletten dat grappenmakers en mensen met mindere nobele bedoelingen de encyclopedie zouden gaan corrumperen. In een vrij korte tijd werd de vrije encyclopedie uitgebouwd tot een respectabel naslagwerk.

belang. (Een artikel schrijven in Zoeklicht doe ik niet uit eigenbelang, maar primo omdat ik het leuk vindt, secundo omdat het toevertrouwen van gedachten aan het papier er een ander licht gaan op werpen en tertio omdat ik hoop dat door het lezen van het artikel, de lezer zelf op zoek zal gaan om zijn eigen kennis en inzichten bij te gaan scherpen).

Het neoliberale systeem hanteert de vrije oude strategie: "Divide et impera" of "verdeel en heers" (Philippus II van Macedonië (382 v.Chr.-336 v.Chr.) zou deze tactiek tegen de Griekse stadstaten gebruikt hebben). Men plaatst het individu op een pedestaal en men omringt het heiligenbeeld met gouden opschriften zoals "de individuele vrijheid is de hoogste waarde". Daarna gaat men naar oeroude religieuze traditie het beeld gaan bewieroken (reclame is de moderne wierook). De consument identificeert zich met het heiligenbeeld en voelt zich vereerd. Dat de mens op de pedestaal gebrainwashed, gemanipuleerd en afhankelijk gemaakt wordt van enkele multinationals zien de gelovigen door de wierook niet langer. Vandaag de dag hebben

150 multinationals de wereldeconomie in handen en hebben lak aan sociale gelijkheid, een goed leven (daarmee bedoel ik niet het goede leven, maar goed leven, voluit leven of "sumak kawsay", een hedendaagse Latijns-Amerikaanse politieke filosofie, die geïnspireerd is op het voorouderlijke Quechua wereldbeeld van het leven). De burger wordt verdeeld in beheersbare egoïstische individuen. Samenwerken en delen wordt niet in de hand gewerkt. En als "samenwerken" al gepromoot wordt, dan is dat zelden voor een collectief belang, maar altijd voor een individueel belang zoals bv. Groepsaankopen, die inspelen op het eigen profijt. Ik geloof niet dat een mens van nature uit een egoïstisch wezen is, maar als je van jongs af aan, constant vanuit de samenleving geleerd wordt om egoïstisch te leven, dan is het niet verwonderlijk dat je egoïstisch zal beginnen leven.

De mensen onderschatten al te vaak de effecten van brainwashing. Neem nu het drinken van frisdranken. Ik betrap er mij vaak op, hoe er altijd latent een neiging aanwezig om bij warm weer een frisse Coca-Cola uit de bedrijfskantine te

gaan halen. (Een glas fris kraantjeswater of een glas fris spuitwater lest even goed de dorst.) Dat houdt eigenlijk in, dat ik een bewuste inspanning moet doen om geen Coca-Cola te drinken, daar waar het eerder normaal zou zijn dat ik een inspanning (een vrije keuze!) zou moeten leveren om het wel te gaan drinken. Coca-Cola is overal aanwezig en heeft tal van lokale drinkgewoontes (bv. Thee-gewoontes) van de kaart geveegd. Coca-Cola is zo diep in onze geesten geworteld, dat we er afhankelijk van geworden zijn. De reclames van Coca-Cola laten altijd een ongebreidelde vrijheid doorschemeren – de elementaire zwaartekracht heeft zelfs nog nauwelijks vat op de intriganten in de commercials die het goedje met een bijna orgastisch genoegen gaan nuttigen. Afhankelijkheid wordt als "vrijheid" verkleed.

In een p2p-sameleving is geld niet de ultieme drijfveer om toegevoegde waarde te creëren. Zelfs liberale mensen beginnen dat in te zien (de monopolie-vorming ten gevolge van het neoliberalisme kan vrij moeilijk als "vrijheid", vrije markt bestempeld gaan worden). In het boek "De Geëngageerde Burger" van Gwendolyn Rutten ([gratis te downloaden op de website http://www.politiekelente.be/](http://www.politiekelente.be/)) valt volgende paragraaf te lezen: "Door mensen gedreven netwerken zetten de

hele economie op zijn kop. Door onbaatzuchtig aan online encyclopedieën zoals Wikipedia mee te werken, of aan de verdere ontwikkeling van open software zoals Linux en Drupal, tonen mensen dat geld niet het enige is wat hen in beweging brengt. In de plaats komt een veel bredere vorm van welbegrepen eigenbelang. Niet voor niets geeft Yochai Benkler zijn werk dat dit fenomeen in kaart brengt met een duidelijke knipoog de titel *Wealth of Networks mee*".

Ik sluit dit artikel af en de lezer zal zich afvragen waarom ik niet dieper op p2p zelf ben ingegaan. Ik doe dat doelbewust. Ten eerste is het beter dat de lezer zelf op zoek gaat om zich in p2p te gaan verdiepen (Het internet biedt mogelijkheden genoeg: bv. <http://p2p-foundation.net/> en zelfs de vrije en open encyclopedie Wikipedia heeft al een vrij leesbare introductie). Ten tweede, ben ik een eerder een traag denker waardoor de notie p2p bij mij nog onvoldoende uitgekristalliseerd is geworden. Michel Bauwens focust zich m.i. teveel op kennis-werkers en ik heb nog onvoldoende inzicht opgedaan, waar juist het plaatje van de hand-arbeid en grondstoffenwinning in zijn filosofie past. Ten derde is p2p, om het met een engelse term te stellen, nog work-in-progress. Iedere burger mag er helpen aan mee-denken en mee-werken. We naderen het einde van een tijdperk, het nieuwe is al in wording. Dat schept vertwijfeling, onzekerheid. Conservatieven maken gebruik van die angst om vast te blijven houden aan het vertrouwde gedachtegoed. Met bouwstenen, die druipen van haat en afgunst, willen ze een onderbroeken-bruine samenleving opbouwen die continue onder controle van een alziend oog staat. Angst en isolement zullen gevolgen van hun beleid zijn. Ook conservatief links (spa) houdt niet van economische verandering, want de turbulentie van de verandering kan macht en stemmen kosten. Stop, geen kwaad woord meer over deze oude krokodillen. Partijpolitiek heeft afgedaan. Is niet meer dan deze tijd. De nieuwe samenleving omarmt technologische en wetenschappelijke vooruitgang en legt ze in handen van de bevolking. Het scheppen van waarde wordt maatschappelijk, democratisch en sociaal gedreven. Wij, burgers, nemen terug bezit en verantwoordelijkheid over onze "commons". We gaan voor een welzijnsvaart.

Lezers Schrijven

BLOEDEND HART

Met veel plezier het intellectueel duel tussen de twee vrijzinnigen Eric Staelens en Gaby Moreels gelezen in het septembernummer. Het tilt mede het niveau van Zoeklicht op.

Toch ben ik achtergebleven met het beeld van twee naar elkaar schietenden vanuit verafgelegen loopgraven. Dit maakt ook het probleem duidelijk van de

multicultureel wordende samenleving: verschillende groepen die cultureel verschillen schieten van ver naar elkaar zonder dat er sprake is van echte dialoog. Terwijl kennis van elkaars gewoonten begrip doet ontstaan en een stap vooruitzet naar integratie in de steeds evoluerende samenleving.

Marc Boone

ONZE DOCHTER HEET DELPHINE

Geachte,
Eerst en vooral wil ik de redactie en uzelf feliciteren voor weerom een degelijke editie van Zoeklicht. Ik kan telkens weer genieten van de artikels, waarvoor mijn oprechte waardering.

Helaas, en het is niet een eerste keer dat ik het opmerk, staat er een knoert van een taalfout in het artikel van Gaby Moreels. Deze keer vind ik het extra pijnlijk. Enerzijds omdat het over de titel gaat, anderzijds omdat het een letterlijk over te nemen documentairetitel gaat. "Onze dochter noemt Delphine" moet dus "Onze dochter heet Delphine" worden (bladzijde 26, jaargang 38, editie 6). Het is een gebruikelijke West-Vlaamse verwarring tussen

noemen (iets zo noemen) en heten (iets heet zo), maar toch.

Vergeef me het kritische taalooog. Hoogachtend,

Gertjan Debusschere

De hoofdredacteur, die ook de eindredactie doet, had deze kern wel gezien toen de kopij binnen kwam, maar verkeerde in de mening dat de titel met opzet deze taalfout bevatte om het gebrekkige taalgebruik van de koninklijke familie te onderstrepen. Maar hij heeft dat niet gecheckt en dat was en is en blijft een beroepsfout. Hij biedt dan ook zijn oprechte excuses aan. Gelukkig zijn er volgend jaar geen verkiezingen bij Zoeklicht.

Persé

In Het Laatste Nieuws van 28/11/2014 lazen we:

"Volgens aartsbisschop Léonard kunnen vrouwen een belangrijke rol spelen in de katholieke kerk. Ze mogen van hem zelfs kardinaal worden. 'Er kunnen zeker vrouwelijke kardinalen komen'"

**Vrouwen als kardinalen, ja.
Vrouwen als priester, neen.
De emancipatie van de kerk.
De volgende paus een vrouw?**

Met dank aan Amedeco

Zoeklicht sprak met
Pol Naessens

***Kinderen bevrijden
van angsten!***

Toeval of niet? Twee dagen na het interview vervangt Pol Naessens zijn vader José als gastspreker op het feest 50 jaar Lentefeest in Mozaïek te Kortrijk. Het typeert de bescheiden Pol: hij had er niks over gezegd. De vaderfiguur was een zeer belangrijke factor in zijn keuze om leraar zedenleer te worden. Een boeiend gesprek.

Ik maak me soms zorgen over de toekomst van de jonge generatie: hoe houden we de overbevolking en vooral de gevolgen ervan in de hand?

Zoeklicht: Hoe werd je leraar zedenleer?

Pol Naessens: Als klein, schriel en astmatisch jongetje begon ik mijn schoolcarrière in de katholieke kleuterschool. Maar ik voelde me niet goed op die school, iedere zondagnamiddag keek ik met verschrikking naar de maandagmorgen uit. Het lager onderwijs volgde ik in het Atheneum en volgde er aanvankelijk godsdienst, tot mijn vader Jos in 1959 op het Atheneum het vak zedenleer kwam geven. Vanaf het derde leerjaar volgde ik dan zedenleer bij mijn pa. Tijdens de vakanties trokken wij op vakantiekolonie. Het Algemeen Verbond ter bevordering van het Neutraal onderwijs organiseerde vakantiekolonies en mij pa was er hoofdmonitor. Wat ik niet op school mee kreeg, verwierf ik daar: namelijk zelfvertrouwen... Tijdens die vakantiekolonies groeide de goesting voor een opleiding in het onderwijs. Tijdens mijn opleiding als onderwijzer werd ik erg geïnspireerd door het projectonderwijs en door het Nederlandse tijdschrift "Al doende". In mijn eindwerk zocht ik naar een andere taalmethode om kinderen te leren lezen. Ik was altijd tegen het overdreven corrigeren van spelfouten. Leer kinderen eerst lezen en de durf om te schrijven en begin dan later met het correct taalgebruik. In het begin dacht ik er niet aan om zedenleer te geven. Maar toen ik projectmatig kon werken ben ik enthousiast geworden voor dit vak. Ik heb het verder mijn hele onderwijscarrière gegeven en ik deed het enorm graag.

Zoeklicht: Je was van bij de start een sterk overtuigd vrijzinnige?

Pol Naessens: In mijn beginperiode was ik anti-kerk, omdat ze een bepaalde manier van leven aan ons willen opdringen. Ik zou dat niet zo vrijzinnig durven noemen. Ik was even dogmatisch als de katholieke kerk. Een vrijzinnige zegt zijn mening op basis van zijn eigen ervaringen, je uit die mening om te weten, niet om je eigen gelijk te bevestigen.

In mijn lessen was de leerstof niet belangrijk, wel de methode: je eigen mening leren uiten. Veel kinderen zijn geremd en blokkeren. Ik ben zelf een eerder verlegen type en herkende dat ook bij de kinderen. Via eenvoudige methodes kan je de kinderen helpen dat ze een poging doen, dat ze zich uiten via een of andere methode. Resultaat was niet het belangrijkste. Mijn motto was: "liever mislukken dan het niet te proberen". Dan bloeiden de kinderen volledig open. Dan verdwijnt hun faalangst. Dan krijgen ze kansen. De voorbereiding en de organisatie van een Lentefeest of een feest van de vrijzinnige jeugd is een mooie gelegenheid om die bevrijding van de faalangst te vieren. Vandaag zijn er zo veel technische middelen dat de kinderen door de rookmachines en de belichting bijna op de achtergrond verdwijnen. Wellicht is deze trend onomkeerbaar. Een zwart doek, zelfgemaakte poppen en attributen zijn voor mij voldoende.

Zoeklicht: Je bent ook een onderdeel van Piekenot, een animatiegezelschap dat in de vrije tijd de kinderen met een kinderprogramma verrast? Is dat nu je vrijetijdsbesteding?

Pol Naessens: Piekenot is ontstaan door de organisatie van bosklassen. Mijn vriend en collega Mark Dupont had een programma met zijn groep "Kalandier". Ik ben daar vol enthousiasme in gestapt. Maar dat was niet echt ons ding. In 1988 zijn we dan samen de vzw Piekenot gestart en richtten we ons heel specifiek op kinderanimatie. Nu treden we nog sporadisch op, er is een tijd geweest dat we ieder weekend optraden. Ik doe het graag wat kalmer aan vanaf mijn pensioenering. Ik werk ook heel graag in de tuin.

Als vrijwilliger werk ik in de werkgroep zedenleer in Waregem. Het Lentefeest ligt mij nog altijd nauw aan het hart.

Ik maak me soms zorgen over de toekomst van de jonge generatie: hoe houden we de overbevolking en vooral de gevolgen ervan in de hand? Hoe pakken we de vervuiling, de honger en de armoede aan? De evolutie van de media en de onverantwoordelijkheid van sommige politici vind ik ook zorgwekkend. Sommigen denken te veel op korte termijn. Dit is vandaag en morgen, de volgende verkiezingen, maar geen visie op iets langere termijn. Daar kan ik 's nachts nog van wakker liggen.

AUGUST VERMEYLENFONDS
VRIJZINNIG - SOCIALISTISCH - VLAAMS

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

Marie Christine Coucke wint trofee AUGUST '13 van het Vermeylenfonds

Van links naar rechts: Martina Träger, Catheline Sergeant, Carine Booghs, Lieve Samyn, Marie Christine Coucke (winnares), Sophie Lecoutere, Mady Herman, Arthur Ameel en Willy Vansieleghem (curator).

August '13,
gemaakt door Willy Vansieleghem

De proclamatie van de Provinciale Wedstrijd voor Schilderkunst van het Vermeylenfonds greep dit jaar opnieuw plaats in het Provinciaal Hof te Brugge.

Bijna 100 kunstenaars voelden zich geroepen om deel te nemen aan deze jaarlijkse groeiende wedstrijd en kunstmanifestatie, en namen de kans op gelauwerd te worden.

Een jury selecteerde 66 kunstenaars met elk 1 werk. Allen werden opgenomen in een prachtige kleurencatalogo. Uit deze tentoongestelde werken werden acht prijswinnaars gekozen. Drie laureaten en 5 eervolle vermeldingen.

De 1ste laureaat en winnaar van de trofee August '13 werd Marie Christine Coucke uit Brugge. De 2de laureaat Arthur Ameel uit Sint-Andries en de 3de laureaat Carine Booghs uit Oostende. Eervolle vermeldingen waren voor Martina Träger (Brugge), Catheline Sergeant (Schuiferskapelle), Mady Herman (Kortrijk), Sophie Lecoutere (Zwevegem) en Lieve Samyn (Roeselare).

Het Vermeylenfonds West-Vlaanderen plant voor 2014 zijn wedstrijd voor beeldende kunst (2 dimensionaal) voor 2014 terug in de West-Vlaamse hoofdstad van 20 tot 31 oktober 2014.

Info en inschrijvingen kunnen nu reeds gebeuren op het secretariaat: vermeylenfondswv@skynet.be
Tel.: 050.413429

Nationale Beeldhouw- wedstrijd van het Vermeylenfonds

Op initiatief van het Vermeylenfonds West-Vlaanderen wordt opnieuw de Nationale Beeldhouwwedstrijd August '14 van het Vermeylenfonds georganiseerd.

Alle deelnemende kunstenaars krijgen de kans om tijdens de ganse maand mei 2014 met telkens 2 werken de prachtige tentoonstellingsruimte van de Venetiaanse Gaanderijen aan de Zeedijk te Oostende in te palmen.

Wie zich geroepen voelt, wordt uitgenodigd om deel te nemen aan deze tweejaarlijkse kunstmanifestatie.

Voor meer informatie over de wedstrijd:
Willy Vansieleghem (050 35 76 69)
of
Secretariaat Vermeylenfonds West-Vlaanderen
050 41 34 29
0474 82 84 53
delphine_segghers@hotmail.com
www.vermeylenfonds.be

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

Mozaïek

/Vrijzinnig Kortrijk nodigt uit...

AU COEUR VOLANT: humoristisch verbaal vuurwerk over leven, kunst en wetenschap.

Waarover Ensor & Einstein het zouden kunnen gehad hebben...

James Ensor en Albert Einstein ontmoetten elkaar in 1933 in het restaurant 'Au Coeur Volant' in De Haan. Einstein was op dat moment al wereldberoemd. Ensor een internationaal erkend kunstenaar. Waarover beide heren tijdens het diner hebben gepraat, hebben we het raden naar. Maar uit nader onderzoek blijkt dat beiden bijzonder gecharmeerd waren door de bevallige dame die hen tijdens bediende.

Vandaag ontmoeten wetenschapsfilosoof Jean Paul Van Bendegem en theaterbeest Kurt Defrancq elkaar in gelegenheidsrestaurant 'Het Vliegend Hart'. Niet gehinderd door de aanwezigheid van pottenkijkers (het publiek), spreken de professor en de acteur vrijuit over leven, liefde en werk. Vermits beiden goed van de tongriem zijn gesneden, zorgt hun ontmoeting niet alleen voor verbaal vuurwerk maar ook voor poëtische amuse-gueules, die trouwens vakkundig bereid worden door kok/acteur Herwig Deweerdt, bijgestaan door actrice Ann Verhelst als dienster.

Een voorstelling met een mix van ernst en humor, waar het spelplezier van afdruipt...

Gluur binnen in de interne keuken van kunst en wetenschap!

Wanneer: zondag 2 maart 2014.

De voorstelling start om 15u en duurt 80 minuten. Vanaf 14u serveren wij koffie/thee en gebak.

Waar: Grote zaal VC Mozaïek (Overleiestraat 15a, Kortrijk)

Wie: acteurs Kurt Defrancq, Jean Paul Van Bendegem, Herwig Deweerdt & Ann Verhelst.

Tickets: € 12,00 / € 10,00 (leden van Mozaïek en de lokale vrijzinnige verenigingen.)

Voor deze unieke voorstelling hebben wij 120 kaarten ter beschikking. De verkoop verloopt via het Mozaïeksecretariaat en start op maandag 6 januari 2014.

Aangezien de plaatsen beperkt zijn, raden wij aan om tickets te bestellen via een mail gericht aan vc.mozaiek@skynet.be. (vermeld a.u.b. uw naam/voornaam, het aantal personen en of het al dan niet leden betref).

Organisatie: August Vermeylenkring, Humanistisch Verbond, Oudervereniging voor de Moraal, Polyfinario_Hujo, Uitstraling Permanente Vorming, Willemsfonds en VC Mozaïek

Met steun van de
Vlaamse overheid

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

Mozaïek /Vrij-Spraak

“over liefde, verlangen en roze mythes”

Het is onzin
zegt het verstand
Het is wat het is
zegt de liefde
Het is ongeluk
zegt de berekening
Het is niets dan pijn
zegt de angst
Het is uitzichtloos
zegt het inzicht
Het is was het is
zegt de liefde
Het is belachelijk
zegt de trots
Het is lichtzinnigheid
zegt de voorzichtigheid
Het is onmogelijk
zegt de ervaring
Het is wat het is
zegt de liefde

(Erich Fried)

Is het niet liefde (of het tekort eraan) die ons gaande houdt? Zijn het niet Eros, Amor of één van hun vermommingen die de drijvende kracht vormen van ons leven en zorgen dat het af en toe een edele glans krijgt, de bron van schoonheid en warme menselijkheid? Maar is het ook niet de liefde die zorgt voor een complex kluwen, een onontwarbare knoop, de oorzaak van tranen en verderf?

Vier avonden lang duiken we onder in de wereld van de liefde en zoeken we een weg in haar roes en haar betovering, in de honing en de bitterheid, in haar eenvoud en kracht.

DEEL 1: LIEFDE (Z)ONDER VOORBEHOUD

Sami KALAÏ

wo 22 januari 2014 (19u30-21:30)

Vormingplus, Wandelweg 11, KORTRIJK

Liefde wordt vaak opgevat als was het een daad waaraan geen voorwaarden zijn verbonden. Een altruïstische geste. Alsof de liefde niets terugvraagt. Is dat wel zo? En anderzijds, is liefde onder voorwaarden dan wel echte liefde?

We bekijken deze vraag vanuit twee perspectieven: de liefde tussen moeder en kind en deze tussen partners en we proberen daarbij telkens aan te knopen bij de geschiedenis. Sami Kalai is klinisch psycholoog van opleiding. Hij werkt als docent psychologie en filosofie in het volwassenenonderwijs. Hij schreef de roman 'Meneer Kalai, geschiedenis van een schijnbeweging'.

INFO

Prijs: €10,00/avond (€32,00 voor de reeks)

Meer info en inschrijven:

www.vormingplusmzw.be | 056-260 600

Organisatie: Vormingplus Midden en Zuid West-Vlaanderen,
Openbare Bibliotheek Kortrijk, Vrijzinnig Centrum Mozaïek

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

DEEL 2: FILM 'BEGINNERS' (MIKE MILLS)

Marc VAN DEN BOSSCHE (filosoof VUB)

wo 12 feb 2014 (19u30-21:30)

Vormingplus, Wandelweg 11, KORTRIJK

In 'Beginners' komt de liefde in twee gedaanten aan bod. Een vijfenzeventigjarige man (Christopher Plummer) komt zijn zoon vertellen dat hij homo is. Hij besluit dat het niet te laat is en verkent met volle teugen de gay scene. Na diens dood rommelt het hoofdpersonage (Ewan McGregor) zelf aan met zijn nieuwe relatie. Vader en zoon blijven 'beginners'. Kunnen ze emotionele rust vinden en een savoir-vivre ontwikkelen? Leren ze zich verzoenen met de onvolmaaktheden van de ander en vooral van zichzelf? 'Beginners' is een - deels autobiografische - film die met veel liefde en respect gemaakt werd. Het is een intrigerende film die over veel méér dan alleen de liefde gaat. Met bovenop de commentaar van een filosoferende hond...

Filosoof Marc Van den Bossche (VUB) stelt de film voor en geeft na de vertoning commentaar.

DEEL 3: DE MYTHE VAN GEWELDLOZE LIEFDE

Ann VAN SEVENANT (doctor in de wijsbegeerte VUB)

wo 19 mrt 2014 (19u30- 21u30)

Vormingplus, Wandelweg 11, KORTRIJK

Doorgaans wordt liefde voorgesteld als harmonieus en vredevol. Maar klopt dit beeld met de werkelijkheid? Is liefde – met inbegrip van de seksuele relatie - ontdaan van conflicten of geweld?

Het ideaal dat buiten ons bereik ligt, kan inderdaad ook een bron van onvrede zijn. Vooral als de averechtse effecten worden geaccentueerd en het ideaal blokkerend werkt. Paradoxaal genoeg is het streven naar geweldloosheid in dat geval de oorzaak van geweld. Toch is dat geen reden om het ideale beeld van de liefde (het beeld van de ideale liefde) overboord te gooien. Als onbereikbaar ideaal kan het een stimulerende en hoopgevende factor bevatten. De goddelijke liefde van Plato of de verteliefde van Nietzsche zijn daar voorbeelden van. En daarmee treedt het belang van een - niet mis te verstane - afstand in de liefdesrelatie op de voorgrond.

DEEL 4: HET ONBEWUSTE VAN DE LIEFDE

Mark KINET

wo 2 apr 2014 (19u30-21u30)

Vormingplus, Wandelweg 11, KORTRIJK

Volgens Mobistar bestaat ons leven uit drie domeinen: love, work and play. Ze zijn bovendien onderling verstrengeld. Na 25 jaar voltijs luisteren naar harts- en zielsgeheimen is de conclusie dat vooral de liefde ons voor de grootste raadsels en problemen plaatst. Als psychiater en psychoanalyticus legt Mark Kinet haar onbewuste wortels bloot. Hij heeft het over verleiding en verliefdheid, lust en verlangen, passie en perversie, romantische en platonische liefde, gehuwden en minnaars, eros, philia en agape. Er wordt gependeld tussen hemel en hel, het ideale en het triviale. De liefde blijkt sublimatie en creatie, triomf van subjectiviteit en van verbeelding.

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

Mozaïek

/Laatstezondag- concerten met de

Superior Dance Band

Nadat we ongeschonden en in goede gezondheid 2014 hebben bereikt gaan we onvermoeibaar verder. Noteer alvast:

Op zondag 26 januari zien we elkaar voor het eerst terug om elkaar een vrolijk, gezond en muzikaal nieuwjaar te wensen. Uiteraard wordt dit beklonken met een feestelijke drink. Het concert van februari heeft geen bepaald thema, maar dat van 30 maart heeft plaats onder de Franse vlag. Kaas, wijn, musique, ambiance suprême, enfin, je kent het recept. En wees een beetje geduldig, in het volgend Zoeklicht leggen we wel uit hoe je kan inschrijven...

Data voorjaar:

zondag 26/01; 23/02; 30/03; 27/04; 29/06.

**De concerten beginnen steeds om 19u
(deuren open vanaf 18u30).**

**Behalve voor speciale edities bedraagt de inkom
€5,00, tenzij je lid bent/wordt van de Superior Jazz Club
(dan is het gratis).**

Organisatie: VC Mozaïek i.s.m. Superior Jazz Club

wetenschapscafé

KORTRIJK

In het voorjaar 2014 strijkt het wetenschapscafé 3 maal neer in Mozaïek. Volgende thema's worden behandeld:

- **Dinsdag 21 januari 2014 - Meer of minder Europa?**

- **Dinsdag 18 maart 2014 - De voor- en nadelen van mantelzorg: wie zorgt er voor je zieke vader?**
- **Dinsdag 29 april 2014 - Kernfusie: De zon op aarde**

Wat mag je verwachten? Pittige discussies over deze boeiende onderwerpen, ruimte voor allerhande vragen en meningen, en dat allemaal ... gewoon op café! Geen aula, geen monoloog, geen overdonderende presentaties, geen klassiek debat, geen academische sfeer maar wel wetenschappers die gemoedelijk vertellen over hun werk en hun passie. Moderator is Kim Verhaeghe (EOS).

Het Wetenschapscafé vindt steeds plaats in VC Mozaïek (Overleiestraat 15A). Het aanvangsuur is 19:45 uur, de toegang is gratis (vooraf inschrijven niet noodzakelijk).

Wil je op de hoogte blijven over het wetenschapscafé Kortrijk? Teken in op de nieuwsbrief www.wetenschapscafekortrijk.be. Op deze site vind je trouwens extra info over voorbije en komende wetenschapscafés.

Het café is een initiatief van de cel wetenschapscommunicatie van de Associatie Universiteit Gent, en wordt ondersteund binnen het Actieplan Wetenschapscommunicatie van de Vlaamse overheid.

VC Mozaïek en Vormingplus zijn medeorganisator voor het Kortrijks wetenschapscafé.

ASSOCIATIE
UNIVERSITEIT GENT

UNIVERSITEIT
GENT

HoGent

arteveldehogeschool

howest

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

Mozaïek /Korte berichten VC Mozaïek

Kerstsluiting secretariaat/café.

Het Mozaïeksecretariaat is gesloten vanaf maandag 23 december '13 tot en met vrijdag 3 januari '14.

Je kan ons opnieuw bereiken vanaf maandag 6 januari 2014. Ook het Mozaïekcafé is in deze periode dicht. Zo kunnen onze vrijwilligers volop genieten van de eindejaarsfeesten...

Lidmaatschap / Algemene Ledenvergadering Mozaïek

Door steunend lid te worden van Mozaïek, geef je de werking van Mozaïek een flinke duw in de rug. Voor luttele € 10,00 worden jij en je gezinsleden lid. Je ontvangt dan ook tweemaandelijks Zoeklicht bij je thuis in de bus.

Alle steunende leden kunnen toetreden tot de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de vzw en zo meedenken en meewerken aan de verdere uitbouw. Wie geïnteresseerd is dient schriftelijk zijn aanvraag in bij de raad van bestuur. Om aanvaard te worden is er een meerderheid van twee derden van de leden van de raad vereist.

Op zondag 16 maart 2014 wordt de jaarlijkse algemene ledenvergadering samengeroepen. Dit jaar wordt tijdens deze vergadering een nieuwe Raad van Bestuur verkozen (voor de periode van 3 jaar).

De leden van de algemene vergadering ontvangen tijdig een uitnodiging...

Nieuwjaarsreceptie 2014

De jaarlijkse nieuwjaarsreceptie van Mozaïek vindt plaats op zondagavond 19 januari 2014.

De receptie wordt muzikaal opgeluisterd door Eyebar. Voor de catering doen wij opnieuw een beroep op de afdeling 'restaurant-keuken' van het KTA 3-hofsteden...

Alle leden van Mozaïek, de besturen van de huisverenigingen en onze vele sympathisanten ontvangen kort na de jaarwisseling een uitnodiging voor deze niet te missen rendez-vous.

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

Activiteitenkalender

JANUARI 2014

Dinsdag 14 om 14.30u	Lezing
Zaterdag 18 om 19.00u	Nieuwjaarsreceptie WF Kortrijk – enkel voor leden
Zondag 19 om 18.00u	Nieuwjaarsreceptie Mozaïek met "Eyebal"
Dinsdag 21 om 20.00u	Wetenschapscafé: "Meer of minder Europa ?"
Woensdag 22 om 19.30u	Vrijspreek 1/4: 'Liefde (z)onder voorbehoud' door Sami Kalai
Donderdag 23 om 19.30u	Zahir gaat op verplaatsing naar Waregem. Info JC Staele (j.c.staele@hotmail.com)
Donderdag 23 om 20.00u	Hedendaagse Filosofie cyclus 2014: Dirk Verhofstadt met 'Atheïsme als grondslag voor de moraal'
Zondag 26 om 19.00u	Laatste zondagconcert met Superior Dance Band met Nieuwjaarsdrink

Hedendaagse Filosofie cyclus 2014: Dirk Verhofstadt met 'Atheïsme als grondslag voor de moraal'

FEBRUARI 2014

Zaterdag 01	Officiële opening Poincaré Waregem
Donderdag 06 om 19.00u	Spreekbeurt door Geert Messiaen: 'Gezondheidszorg: meer dan geneeskunde'
Vrijdag 07 om 20.00u	Antipode reiscafé
Zondag 09 om 09.30	Algemene ledenvergadering HV Kortrijk
Zondag 09 om 11.00u	"En de 7e dag is er het woord": Pelgrimeren, lopend stilstaan door Paul De Marez
Dinsdag 11 om 14.30u	Lezing
Woensdag 12 om 19.30u	Vrijspreek 2/4: Film 'Beginners' (Mike Mills), met Marc Van Den Bossche (Filosoof VUB)
Zondag 23 om 19.00u	Laatste zondagconcert met Superior Dance Band
Donderdag 27 om 19.30u	Zahir: 'praten over de dingen de levens'. Info JC Staele (j.c.staele@hotmail.com)
Donderdag 27 om 20.00u	Hedendaagse Filosofie cyclus 2014: Tinneke Beekman met 'Door de bril van Spinoza'

MAART 2014

Zondag 02 om 15.00u	Toneel "au Coeur volant" met Kurt Defrancq en JP Vanbendegehem
Donderdag 06 om 19.00u	Spreekbeurt Sylvain Peeters: 'Scheiding van Kerk en Staat'
Vrijdag 07 om 20.00u	Antipode reiscafé
Dinsdag 11 om 14.30u	Lezing
Dinsdag 18 om 20.00u	Wetenschapscafé: "De voor-en nadelen van mantelzorg: wie zorgt er voor je zieke vader?"
Woensdag 19 om 19.30u	Vrijspreek 3/4: 'de mythe van geweldloze liefde' met Ann Van Sevenant (doctor in de wijsbegeerte VUB)
Donderdag 20 om 20.00u	Hedendaagse Filosofie cyclus 2014: 'Zelf filosoferen' met duiding door Luc Vanneste

UPV	
WILLEMSFONDS	
MOZAÏEK	
MOZAÏEK, HOWEST, V+	
MOZAÏEK, V+, BIB	
HV KORTRIJK	
POINCARÉ	
MOZAÏEK	

HVV WAREGEM	
WILLEMSFONDS KORTRIJK	
ANTIPODE	
HV KORTRIJK	
HV KORTRIJK	
UPV	
MOZAÏEK, V+, BIB	
MOZAÏEK	
HV KORTRIJK	
HVV WAREGEM	

MOZAÏEK, HUISVER.	
WILLEMSFONDS KORTRIJK	
ANTIPODE	
UPV	
MOZAÏEK, HOWEST, V+	
MOZAÏEK, V+, BIB	
HVV WAREGEM	

Mozaïek	
Mozaïek	
Mozaïek	
Vorming+, Wandelweg	
CC De Schakel	
CC De Schakel	
Mozaïek	

Poincaré	
Mozaïek	
Mozaïek	
Mozaïek	
Mozaïek	
Mozaïek	
Vorming+, Wandelweg	
Mozaïek	
Mozaïek	
CC De Schakel	

Mozaïek	
Mozaïek	
Mozaïek	
Mozaïek	
Mozaïek	
Vorming+, Wandelweg	
CC De Schakel	

Hedendaagse Filosofie cyclus 2014

Een cyclus van vier avonden met hedendaagse en actuele filosofen in samenwerking met CC De schakel en HVV-Waregem. Een schrijver/filosoof opent de avond met zijn denkbeelden, meteen stof voor een discussie met het publiek. Een avond (Zelf filosoferen) gaan we in discussie met elkaar onder begeleiding van een filosoof.

Alle avonden starten stipt om 20 uur en eindigen omstreeks 22u30. Vooraf inschrijven via CC De Schakel gewenst.

Cultuurcentrum De Schakel vzw
Schakelstraat 8 | 8790 Waregem
tel. 056 62 13 40 | fax 056 62 13 50
reservatie@ccdeschakel.be

Inkom 5 euro /avond of 16 euro voor de volledige cyclus. (vier avonden)

23 januari 2014 om 20 uur

**Dirk Verhofstadt over
"Atheïsme als basis voor
de moraal"**

Professor 'Media en ethiek' in de vakgroep Communicatiewetenschappen (Faculteit Politieke en Sociale wetenschappen) Universiteit Gent. Broer van Guy Verhofstadt en belangrijk publicist van de denktank "Liberales" (<http://www.liberales.be>)

Hoe moeten we handelen in ons leven? Doordrongen van de Katholieke Cultuur vallen we dikwijls terug op de tien geboden.

Dirk Verhofstadt vertrekt van het Atheïsme en herformuleert die geboden vanuit zijn Atheïstische overtuiging.

Verhofstadt sluit hiermee aan bij de eeu-

wenlange strijd voor emancipatie en zelfbeschikkingsrecht van elke mens, wat in het verlengde ligt van de strijd tegen alle vormen van onderdrukking in het verleden, zoals het verzet tegen het kastensysteem in India, tegen de Jodenvervolging in Duitsland, tegen Apartheid, tegen racisme, tegen de onderdrukking van de vrouw en tegen homofobie.

27 februari 2014 om 20 uur

**Tinneke Beeckman over
“Door de bril van Spinoza”**

Tinneke Beeckman is een Vlaamse filosofe en postdoctoraal onderzoekster aan de VUB. Ze is eindredactrice en coauteur van het boek Door de lens van Spinoza en schrijft een tweeweekelijkse column in De Standaard.
<http://tinnekebeeckman.com/>

Tinneke Beeckman stelt de vraag of een filosoof uit de 17^e eeuw ons iets kan leren over de huidige tijd. Waarom argumenteert Spinoza tegen inmening van godsdienst in de politiek en waaruit bestaat zijn pleidooi voor vrije meningsuiting? Wat denkt hij over politieke macht en wat is zijn omkering van de waarden? Na de politieke thema's komen bewustzijn, sensualiteit en lichamelijke aan de beurt. Tot slot verschijnt Spinoza als filosoof van de passies. Een thema dat vandaag – uiteraard – razend actueel is: enerzijds lijken de liberale rechten van vrouwen en holebi's verworven, maar zijn ze dat vaak niet. Anderzijds verkoopt seks goed, en lijken seksuele verlangens obsessief en alomtegenwoordig. En bevatten liefdesrelaties tot op bepaalde hoogte geen drama's?

20 maart 2014 om 20 uur

**Zelf actief filosoferen
Met duiding door
Luc Vanneste, Doctor in de
filosofie**

Het allereerste filosofisch café zag in 1992 het levenslicht op de Place de la Bastille in Parijs. De stichter en moderator was filosoof Marc Sautet (1947-1998). Hij leidde elke zondag om 11 uur filosofische bijeenkomsten in Café des Phares en maakte van de filosofie een voor iedereen toegankelijk gebeuren. In zijn 'café philosophique' moest je immers geen wijsgerige kennis tentoon spreiden, maar mocht je eerst en vooral zelf filosoferen. Na een succesvol experiment vorig jaar organiseren we deze avond opnieuw.

24 april 2014 om 20 uur

**JP Vanbendegem over
“Seks en wiskunde:
patronen ontbloot”**

Jean Paul Van Bendegem is een Vlaamse wiskundige, filosoof en als hoogleraar logica en wetenschapsfilosofie verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel. Hij was tevens decaan van de Faculteit Letteren

en Wijsbegeerte aan de VUB van 2005 tot en met 2009 en is nog steeds deeltijds gastprofessor aan de Universiteit Gent.
<http://www.jeanpaulvanbendegem.be/>

Wiskunde en seks? Kan iemand werkelijk menen dat zij samengaan? Dat is precies de gedachte die Van Bendegem wil verdedigen in deze lezing. Niet op een abstracte wijze, maar met concrete voorbeelden: zo zijn er prachtige, wiskundige modellen om de keuze van de ideale partner te optimaliseren, bestaat er een waanzinnig mooi verband tussen de reproductie van mathematisch geïdealiseerde konijnen en de gulden snede en bovendien kunnen stadslegendes over dalende seksuele prestaties onderuit gehaald worden. Over dit thema verschijnt binnenkort zijn nieuw boek.

INFO

**Cultuurcentrum De Schakel vzw
Schakelstraat 8 | 8790 Waregem
tel. 056 62 13 40 | fax 056 62 13 50
reservatie@ccdeschakel.be
Inkom 5 euro /avond of 16 euro
voor de volledige cyclus. (vier
avonden)**

Een mooi gebaar en een duwtje in de rug voor ons...

Koop onze pin en speld die fier op!

Voor slechts €5,00 heb je dit mooie hebbedingetje!

Pinnen voor Poincaré

Henri Poincaré... een ronkende naam in de Vrijzinnige Wereld!
Zijn historische woorden klinken nog steeds vooruitstrevend:

Het denken mag zich nooit onderwerpen,
noch aan een dogma, noch aan een partij,
noch aan een hartstocht, noch aan een belang,
noch aan een vooroordeel, noch aan om het even wat,
maar uitsluitend aan de feiten zelf,
want zich onderwerpen betekent het einde van alle denken.

Poincaré is ook de naam van het Vrijzinnig Centrum in Waregem, dat 11 jaar geleden opgericht werd en ondertussen **een begrip is geworden in Waregem en ver daarbuiten**. 6 jaar geleden moesten we het pand dat we huurden noodgedwongen verlaten. Zo werd onze toekomst wat onzeker. Maar we bleven niet bij de pakken zitten en we slaagden erin om met een stevig onderbouwd subsidiedossier een voormalig restaurant aan te kopen.

Dat moest echter nog worden omgebouwd tot Vrijzinnig Ontmoetingscentrum. Ondertussen zijn de verbouwingswerken gestart (voorzien bedrag = €350.000) en onze spaarcenten vliegen de deur uit. **Tijd voor actie dus!**

Om onze kas gezond te houden en ons centrum na de verbouwingswerken deftig te kunnen aankleden en van meubilair te voorzien, zetten we een grootse fondsenwerving op.

Voor wie meer wil! Voor wie meer kan! Word lid van het beschermcomité...

Je naam vereeuwigd op een gedenkplaat die een prominente plaats krijgt in ons VC

Indien je € 100 of meer stort op onze rekening 979-9920708-38, wordt je naam vermeld op deze **gegraveerde gedenkplaat** die onthuld wordt op de openingsplechtigheid.

Je krijgt op verzoek een attest of factuur. Wie dat wil kan ook anoniem blijven. In elk geval is **deze gift een enorme steun voor het VC.**

Wil je op de hoogte blijven van onze **bouwwerken**?
Een **pin** reserveren?
Mail dan naar **info@vcpoincaré.be**

vzw vc poincaré | 0495 44 11 71
info@vcpoincare.be | www.vcpoincare.be
Stormestraat 131/18 | 8790 Waregem

"Jump organiseert"
Valentijn **Festijn**

zaterdag 15/02/2014

vanaf 19h00

OC Eikenhove (Torenhof) Waregem

Warme beenhosp

(met frietjes en 1 aperitief)

15€ per persoon

(kinderen - 10 jaar : 10€ en - 4 jaar : gratis)

Alle info op facebookpagina Valentijn Festijn (Events)

Live muziek door :

"Popdaddies" en "Food Approved"

VVK : de Gazettestal, café "de Knok",

in samenwerking met Vriendenkring De Lijn

Met de steun van:

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gecreëerd

Lentefeest 2014

26-27 april 2014:

inleefweekend in De Fiertel Ronse

17 mei 2014: repetitie (2 groepen)

18 mei 2014:

LENTEFEEST (2 groepen)

**in OC De Schakel
te waregem**

HVV-HV Kortrijk **/Zondag 9 februari** **2014 om 09u30**

We nodigen de leden van HV Kortrijk hierbij uit op onze jaarlijkse algemene vergadering. Deze gaat door in Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk.

Dagorde:

- Verwelkoming door de voorzitter
- Verslag van de secretaris
- Verslag van de penningmeester
- Voorstel van programma voor volgend werkjaar
- Woord van de voorzitter
- Varia en woord aan de vergadering

Dit officieel gedeelte sluiten we af met een glaasje en een hapje waarbij we toosten op het nieuwe jaar.

Om 11u00 luisteren we dan naar Paul De Marez die ons zijn passie 'Pelgrimeren' komt overbrengen.

We verwelkomen ook elkeen die onze vereniging interessant vindt. U kan die dag ook uw verdere steun geven door lid te worden. Dit kan al vanaf €10,00.

hv.kortrijk@skynet.be
www.h-vv.be/hvhv-kortrijk

HVV-HV Kortrijk **/Paul De Marez** **'Pelgrimeren: lopend stilstaan'**

Zondag 9 februari 2014 komt Paul De Marez vanaf 11:00 uur zijn ervaringen, beweegredenen en visie over pelgrimeren geven.

"Paul De Marez, geboren in 1950, woont in Kortrijk, en was tot zijn pensioen professioneel actief als organisator in de culturele en welzijnssector. Paul is een ervaren stapper, hij liep tweemaal van Kortrijk naar Santiago de Compostela en recent ook van Kortrijk naar Rome. Momenteel is hij actief betrokken bij het project Jorsala (www.jorsala.org). Paul is geboeid door het pelgrimeren, op weg gaan vol verwondering, lopend stilstaan bij de essentie van het leven." Hij brengt een presentatie van zijn ervaringen en geeft nadien de ruimte voor verdere vragen en diepgaandere besprekingen.

Dit belooft dus een mooi en intense activiteit te worden.

Wanneer: zondag 9/12/2014 vanaf 11:00 u
Plaats: Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk
Inkom: gratis
Organisatie: Humanistisch Verbond Kortrijk

HVV-HV Kortrijk **/Zahir**

Ook in 2014 praten we verder over 'de dingen des levens' met onze Zahir-avonden. Elke laatste donderdag van de maand komen we samen om 19.30 u in Mozaïek.

Er zijn echter enkele afwijkingen op deze grondregel:

-Donderdag 23 januari 2014 gaan we op bezoek bij onze vrienden in Waregem. We nemen deel aan het gesprek met Dirk Verhofstad met als thema : 'Atheïsme als grondslag voor de Moraal'. En dus op donderdag 30 januari is er GEEN Zahir-avond in Mozaïek

-In mei houden we ook GEEN Zahir-avond
-En in december ook GEEN Zahir-avond

Wil je meer weten over deze gesprekken? Neem contact met Jean-Claude Staels (jc.staels@hotmail.com).

Willemsfonds Kortrijk /Kalender

Donderdag 06 februari 2014 om 19u: Spreekbeurt "Gezondheidszorg: meer dan geneeskunde" door de heer Geert Missiaen.

De ziekenfondsen hebben zich de laatste twintig jaar aangepast tot moderne structuren die het belang van hun leden centraal stellen en daarmee tegemoetkomen aan de noden van de moderne tijd. Vandaag zijn ziekenfondsen of mutualiteiten niet weg te denken uit ons sociaal

systeem. Ze zorgen niet alleen voor de terugbetaling van medische uitgaven, maar ook voor diensten en informatie die mensen helpen om beter en langer te leven.

De vroegere mutualiteiten zijn in de loop van de voorbije jaren omgevormd tot moderne belangenverenigingen die mensen in nood helpen en hun leden aanzetten tot een gezondere levenswijze. In die zin kosten ze niet zozeer geld aan de overheid, maar zorgen ze er mee voor dat de kosten niet uit de hand lopen.

Het betekent zeker ook dat de ziekenfondsen samen met artsen, tandartsen, ziekenhuizen, enz., de verstrekkingen en de tarieven vastleggen, waarbij ze optreden als de vertegenwoordigers van de patiënten: een collectieve ledenverdediging.

Ons land kent een goed werkende sociale zekerheid waardoor, werklozen, zieken, gepensioneerden, gehandicapten en kansarmen vlot worden geholpen - althans in theorie.

In woord en daad beklemtoont en verdedigt Messiaen met vaste overtuiging het sociaal zekerheidssysteem in België, ook in het Europa van morgen, dit soms wars van bepaalde tekorten.

Geert Messiaen is secretaris-generaal van de Landsbond van Liberale Mutualiteiten. Recent publiceerde hij "Gezondheidszorg meer dan geneeskunde", "Uitdagingen voor de ziekenfondsen in de 21ste eeuw" en "Gezondheid is geen koopwaar."

Donderdag 06 maart 2014 om 19u: Spreekbeurt "Scheiding van Kerk en staat" door de heer Sylvain Peeters.

Waarom een zondagsmis op Radio 1?
Waarom een Te Deum op 21 juli?
Waarom komt de kardinaal na de koning in het protocol?
Waarom een kapel in de gevangenis van Brugge?
Zijn we slachtoffers van discriminatie?

**De spreekbeurten gaan door in het
VC Mozaïek
overleiestraat 15a
8500 Kortrijk**

Informatie en communicatie over het levenseinde

Rond het thema levenseinde is er de laatste jaren wettelijk veel veranderd. Mensen kunnen meer en meer zelf bepalen wat ze willen, maar die keuzes zijn niet vanzelfsprekend.

In het huisvandeMens vind je informatie over de wettelijke mogelijkheden met betrekking tot het levenseinde.

Palliatieve zorg is de totaalzorg voor zieken die geen hoop meer hebben op genezing. Bij hen komt de kwaliteit van leven en sterven centraal te staan, zowel op lichamelijk, psychologisch, sociaal als spiritueel vlak.

Sinds 2002 is euthanasie in ons land wettelijk mogelijk. Een bewuste patiënt formuleert een schriftelijk verzoek tot euthanasie. Je kan ook een **wilsverklaring euthanasie** opstellen voor het geval je later in een onomkeerbare coma terechtkomt.

Als patiënt moet je steeds toestemming geven voor elke medische behandeling. Het is ook je recht om medische behandelingen te weigeren of stop te zetten. Deze wensen kan je op papier zetten in een voorafgaande **negatieve wilsverklaring**. Zo weet je zeker dat ze opgevolgd worden als je later niet meer in staat bent om je wil te uiten.

Wil je hulp bij het invullen van de wilsverklaringen of bij het aanvragen van de LEIFkaart?

Maak gerust een afspraak in het huisvandeMens. De LEIFkaart vermeldt over welke wilsverklaringen je beschikt. Dit plastic kaartje, zo groot als een bankkaart, is bedoeld om te bewaren in je portefeuille. Ze biedt een bijkomende garantie dat artsen en hulpverleners sneller op de hoogte zijn van jouw wettelijke wilsverklaringen.

Ook een vertrouwelijk gesprek over je twijfels en angsten bij het levenseinde, kan bij een vrijzinnig humanistisch consulent.

Over het levenseinde praten is niet gemakkelijk, maar wel van groot belang. Zo kan je jouw weg vinden in de wettelijke mogelijkheden en daarbij de keuzes maken die passen bij jezelf. De wilsverklaringen invullen, is

ook een aanleiding om erover te spreken met jouw naasten en met je arts. Weten hoe jij het zou gewild hebben, kan voor je omgeving een waardevolle houvast zijn als jouw levenseinde nadert.

Over al deze mogelijkheden en vragen bij het levenseinde, kan je bovendien een voordracht aanvragen bij het huisvandeMens.

Een consulent komt graag naar jouw organisatie om hierover te informeren en van gedachten te wisselen.

Contact: huisvandeMens Kortrijk, Overleiestraat 15A, T 056 25 27 51, kortrijk@deMens.nu

Info huisvandeMens: www.deMens.nu & www.vrijzinnigwestvlaanderen.be

Info levenseindebeslissingen: www.levenshuis.nu & www.leif.be

TOEVAL

Eind september 2013, een strooibriefje in Lille

Eind september kreeg ik aan een informatiestandje van linkse Lille-naars (Front de Gauche, Coordination Communiste) voor 1 Euro een handvol bedrukt papier in de hand gestopt dat ik pas nu gaan lezen ben, en waaruit ik gaarne iets citeer, in het licht van de discussie binnen de Belgische vrijzinnige wereld over de kwestie van de hoofddoek.

“De grote burgerij zoekt hoe ze de werkers kan verdelen door het scheppen van een binnenlandse vijand, en ze gebruiken daarvoor de islamofobie, de negrofobie en de romofobie”, en in hun blad “Chantiers” ontwikkelen ze dat punt: ze hebben het over de actuele aanvallen tegen de pensioenen... om die uit te stellen (langer werken), te verminderen (in het bijzonder de ambtenarenpensioenen), en het principe zelf van de herverdeling op de helling te zetten (iedereen moet voor zijn eigen pensioen zorgen)...

“Natuurlijk proberen ze ons te verdelen. We kennen de recepten. Het komt erop aan de privileges van de ambtenaren te stigmatiseren, en hoe in crisistijd de solidariteitsmechanismen “niet meer van deze tijd zijn”,... en ook maken ze zich schuldig aan afleidingsbewegingen: *in 2003 tijdens de eerste pensioenhervorming van Fillon, PMU, werd de wet die het dragen van de hoofddoek op scholen verbiedt, gelanceerd. Op die manier een gelegenheid om extreem-rechts, gewoon rechts en een deel van geobsedeerd anti-clerikaal links te verenigen tegen een binnenlandse vijand binnen de werkende klassen in Frankrijk. In 2010 kwam de tweede pensioenhervorming onder Sarkozy, PMU, en toevallig was er ook toen een nieuw offensief met de wet op het verbod van de “voile integrale”,... vandaag, onder de PS’er Hollande, een nieuwe wetsontwerp van hoofddoekenverbod aan de universiteit. Welk een mooi recept om onze noodzakelijke eenheid te bederven...”*

Zegt het spreekwoord niet: als het regent in Frankrijk... druppelt het in België (vrij vertaald). Te meer daar het hart van de miljoenen-agglomeratie Lille nauwelijks 30 kilometer hier vandaag ligt en... dat de zuid-wester zich niet door grenspalen laat tegen houden...

In de Verenigde Staten is het de strijd tegen het terrorisme, die de mensen zot maakt, benevelt, en hun landgenoten van vreemde oorsprong met een scheef oog doet bekijken, in het meer “beschaafd” Europa is het de scheiding van kerk en staat, de lekenstaat, de bevrijding van de vrouw, en andere nobele ideeën... Natuurlijk dat die ideeën op zich juist zijn, maar in het kader van het verdelen van de werkende mensen, kunnen ook in België het obsessieel absoluut stellen van die ideeën tot vreemde bondgenootschappen leiden...

Vandaag, 20 november stopte de postbode één van die overvloedige gratis Vlaams Belang-gazetjes in alle brievenbussen van de regio rond Kortrijk, de meeste mensen, zeker de linksen, gooien dat zonder lezen direct weg, helaas. Ze hadden erin kunnen lezen (pagina 6) dat in het Vlaams Parlement een nieuw voorstel van resolutie ingediend werd “houdende de invoering van een hoofddoekenverbod voor personeel van de Vlaamse overheid en de lokale besturen”. De indieners waren uiteraard... de Vlaams-Belang volksvertegenwoordigers.

IK HEB NIETS TE VERBERGEN...

Het houdt niet op. In de Metro van 18 november kon men het volgende lezen: “De Britse geheime dienst GCHQ heeft minstens 350 luxehotels wereldwijd bespioneerd..., zo schrijft het Duitse tijdschrift Der Spiegel.”

De meeste van onze lezers zullen allicht geen vaste gebruikers zijn van dat soort instellingen, so what?

Het staat er deze keer niet bij, maar de meeste nieuwe onthullingen van Der Spiegel zijn het resultaat van de onthullingen van Edward Snowden. En dan bedenken dat de meeste van diens onthullingen nog verre van allemaal gelezen en bekend gemaakt zijn, maar nu al is duidelijk: niemand was -en is- veilig voor de onbegrensde wens van internationale spionagediensten, NSA op kop, en tal van andere staatsdiensten in onderaanneming, zelfs het Belgische Belgacom, om de ganse wereld te bespioneren, te controleren.

Op 20 november is het opnieuw prijs. Vier Franse politiemannen zijn al vijf jaar betrokken bij het bespioneren van werknemers en klanten van Ikea. De Metro vermeldt dat het ging om de juridische dossiers van die mensen, in opdracht van de Ikea-top van Frankrijk. De twee belangrijkste Ikea-topkaders, waaronder

de CEO, werden de dag voordien aangehouden in het kader van die spionagezaak. Wat in 's hemelsnaam laat die flikken toe om dossiers aan te leggen en fichen bij te houden over doodgewone particulieren, alleen maar omdat die rijke patroons dat wensen.

En wat hoor ik op 21 november op de radio? Louis Michel stelt vast dat -naar zijn zeggen- buiten zijn weten om, via één van zijn medewerkers, de lobbyisten van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO), en van de patroons van metaalnijverheid Agoria, toevallig diegene die al die spioneer-machines maken en verkopen (Siemens en co), erin geslaagd zijn om in zijn naam 229 amendementen in te dienen tegen de Europese privacy-wetgeving, waarvan

minstens 150 beogen om die wetgeving onderuit te halen, of minstens af te zwakken. Nogal een opdoffer voor de heer Michel, vrijzinnig, naar hij zelf zei, en vrijheidslievend, zo noemde zijn partij toch vroeger.

Het kwam uitvoerig in Panorama de avond van 21.11, en 's anderendaags in de kranten. Bart Staes, zelf Europarlementslid, kwam vertellen dat het volgens hem onmogelijk was dat Louis van niets wist. Een aantal van de amendementen bleken zelfs identiek aan teksten die naar de Europarlementsleden werden rondgestuurd door lobbygroepen van hogergenoemde organisaties én van de grote internetbedrijven. En dan worden diegene genoemd die miljarden mensen proberen te verleiden om persoonlijke gegevens op het internet te zetten, en dan miljarden verdienen met de verkoop van die persoonlijke gegevens. Microsoft, Google en Facebook onder meer, van die laatste werd vroeger al bewezen dat ze met het geld van de CIA groot geworden zijn, en nu nog altijd gegevens aan

Controleren, bespioneren, af luisteren, bespieden, en dan heb ik het nog niet over de talloze mogelijkheden waarlangs de overheden of privé-bedrijven u nu al dagelijks bespioneren en volgen: telefoon, GSM, GPS, de PC, camera's overal, morgen misschien drones, de elektronische geldafhalingen, en dito kassa's in grootwarenhuizen, en na 2013 de individuele black-boxen in elke personenwagen.

deze laatste overmaken. De heer Michel heeft een groot deel van zijn amendementen ingetrokken, maar het zou naïef zijn te denken dat Louis Michel het enige ijzer in het vuur zou geweest zijn van die partronale en internetbedrijven. Te meer daar er bijna 4000 amendementen ingediend werden, die behandeld dienen te worden, en dat na het parlement de 28 regeringen -zij zonder enige controle van enig parlement- nog hun duit in het zakje zullen doen.

Controleren, bespioneren, af luisteren, bespieden, en dan heb ik het nog niet over de talloze mogelijkheden waarlangs de overheden of privé-bedrijven u nu al dagelijks bespioneren en volgen: telefoon, GSM, GPS, de PC, camera's overal, morgen misschien drones, de

elektronische geldafhalingen, en dito kassa's in grootwarenhuizen, en na 2013 de individuele black-boxen in elke personenwagen.

Mij maakt het niets uit, zie ik al velen schokschouderen, ikzelf heb niets te verbergen.

Maar dat is de wereld op zijn kop. De wereld op zijn voeten, dat is het recht op privé-leven, een verworvenheid van

de radicale Verlichting in de Franse Revolutie, het aller-elementairste niveau van de rechten van de burger. Artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens zegt in alle klaarheid: "Iedereen heeft recht op respect voor zijn privéleven, zijn familie en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie," In een rechtsstaat moet de overheid er zich bij neerleggen dat zij niet alles te weten mag komen over het denken en doen van haar burgers, integendeel, de overheid heeft de verplichting al haar burgers -van koning tot bedelaar- te beschermen tegen ongeoorloofde inmenging in hun privéleven. Het recht om te denken en te zeggen wat ik wil, te bestuderen wat ik wil, het recht om te geloven wat ik wil, het recht om van van ideeën te wisselen over wat ik wil, en met wie ik wil. Om de liefde te bedrijven met wie ik wil. Om

Als er echt niets in je leven is dat je geheim wil houden, dan heb je een heel saai leven. Iedereen heeft wel iets dat hij wil verbergen, we maken allemaal wel eens fouten, we hebben allemaal wel ooit eens iets stoms gedaan. Tenzij je een heilige bent...

me te organiseren voor wat ik wil, om te stemmen voor wie ik wil. Hoe ik leef en welke keuzes ik maak. In zover ik de wetten van mijn land niet overtreed, ik me niet te buiten ga aan onwettelijke zaken, bijvoorbeeld aan fascisme, racisme en negationisme. Of aan kindermisbruik.

Niets te verbergen? 99% van onze lezers allicht niet, net zomin als 99% van de niet-lezers. Maar als die 99% niets te verbergen hebben, waarom moeten die 99% dan bespioneerd en gecontroleerd worden.

Een ding is zeker: moesten die 99% die denken dat ze niets te verbergen hebben, morgen hun medische gegevens, hun bankgegevens en de aankoop-profielen op straat vinden, ze zouden aardig schrikken. En dan nog...

Als er echt niets in je leven is dat je geheim wil houden, dan heb je een heel saai leven. Iedereen heeft wel iets dat hij

wil verbergen, we maken allemaal wel eens fouten, we hebben allemaal wel ooit eens iets stoms gedaan. Tenzij je een heilige bent...

We kunnen de zaken ook omkeren. Als de autoriteiten beweren dat de "onschuldigen" niets te vrezen hebben, waarom dan die veralgemeende controle? Ofwel gelooft de overheid u niet, vertrouwt ze u van geen kanten, en vrezen ZIJ u. Een overheid die in haar burgers gelooft, heeft het niet nodig zo verregaand de bevolking te controleren. Want wie niets te vrezen heeft hoeft ook niets te controleren.

Mensen denken dat dat gecontroleerd worden enkel slaat op terroristen, mafiosi en zo. Ze beseffen niet dat het systeem zo is opgevat dat iedereen in de database belandt. Iedereen wordt een potentiële verdachte, we worden allemaal potentiële vijanden. Dat bepaalde individuen en groepen omwille van de openbare orde gecontroleerd worden, dat is evident. Maar een veralgemeende controle op geheel de bevolking, dat is wat anders. De vrijheid zou moeten de regel zijn, de controle de uitzondering.

Die Big Brother-toestanden brengen ons verdomd dichtbij een nog niet zo lang verleden eeuwigdurend rijk, dat gelukkig -nu ook al bijna zeventig jaar geleden- ter ziele gegaan is. Toen moesten zij het nog doen met manuele steekkaarten van de diverse nationale geheime diensten, en de klikbrieven van hun sympathisanten, die toen ook al bleken, bijvoorbeeld in België en in Frankrijk, veel breder te grijpen dan goed was.

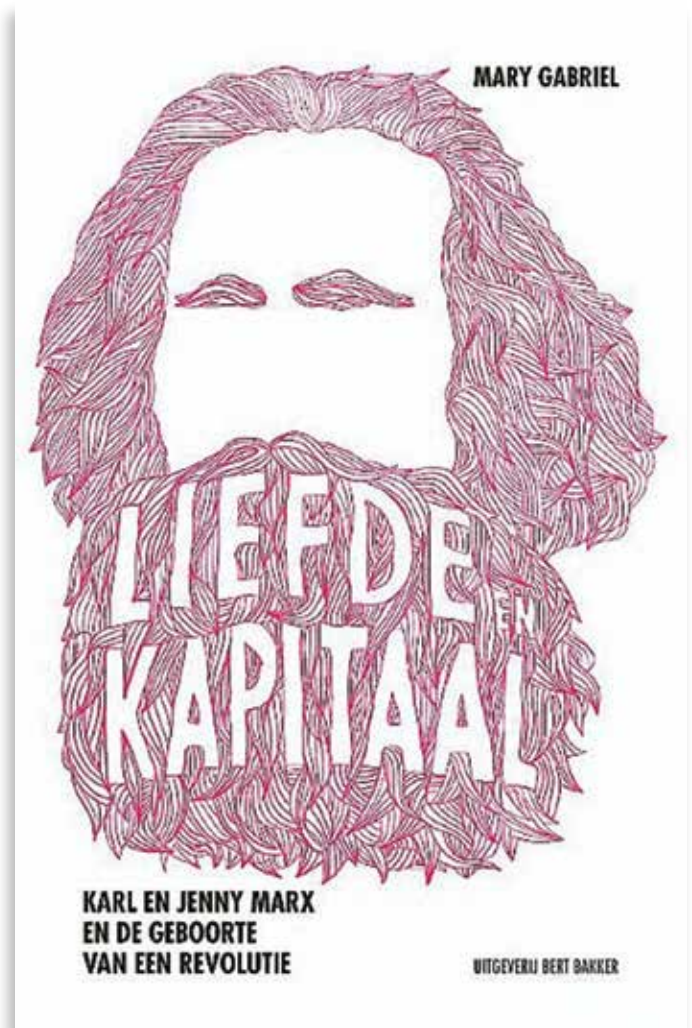

Liefde en kapitaal

Het levensverhaal van Karl Marx en zijn gezin.

Het boek begint als de jonge intellectueel van gegoede afkomst en leerling van Hegel op vrijersvoeten gaat en de jonge dochter van de baron Von Westphalen tot de zijne maakt. Ze heet Jenny. Zij volgt Karl in al zijn ambities en omzwervingen van schrijver tot journalist tot intellectueel die het grote verhaal van de nieuwe wereld van een filosofie moet voorzien. Vanuit Duitsland naar Parijs en het grootste deel van hun leven in Londen. Zij overleven de eerste helft van hun huwelijk in quasi-constante armoede. Hun gezin wordt uitgebreid met verschillende kinderen waarvan drie dochters overleven. Zijn vriendschappen worden beschreven, vooral deze met Friedrich Engels. Engels is directeur van zijn vaders textiel fabriek in Manchester, wat er hem niet van weerhoudt om de revolutie te prediken en het socialisme van inhoud te voorzien. Niets wijst er echter op dat zijn arbeiders het beter hadden dan de proleten uit andere bedrijven. Hij hield de familie Marx recht door telkenmale hun schulden te blijven betalen als het water hen tot aan de lippen kwam. Ondertussen bereidde hij met Marx de eerste socialistische internationale voor en zag het genie in Marx en moedigde hem aan in zijn theoretisch werk. Marx kwam tot het communisme vanuit intellectueel denkwerk. Hij heeft nooit een slag gewerkt (in de traditionele betekenis van het woord) alhoewel zijn theoretisch inzicht dat de revolutie moest starten vanuit de praktijk nieuw was voor die tijd. Hij bereidde internationale socialistische congressen voor waar hij om de macht streed met internationale figuren zoals Bakoenin en Proudhon en schreef internationale pamfletten. Nooit is er sprake van dat Karl colporteurde aan fabriekspoor-ten of de werkmans opzocht. Hij was in vele opzichten een warhoofd die begeleiding nodig had; van zijn vriend, van zijn vrouw en later van zijn dochters. Hij hielp de gevluchte communards in zijn huis in Londen. Blijkbaar had hij het talent om iedereen die hem liefhad mee te slepen in zijn ongebreidelde intellectuele werklust. Hij hield van het leven en spijs en drank. Hij was een man van uitersten en ondanks de armoede liet hij niet na van het leven te genieten, soms op de kap van vrouw en kinderen.

Het boek is klaar en anekdotisch geschreven en haalt zijn objectiviteit uit de vele brieven die de Marx-familie aan elkaar

richtte. De objectiviteit is geen excuus voor saaiheid; integendeel. Het schetst ook het tijdsbeeld van toen en hoe actueel en tijdloos de wereld en de denkbeelden van Marx waren : bv. "Een aantal deskundigen begon te onderkennen dat de enorme vlucht die het kapitalisme had gekend gebouwd was op zwakke fundamenten -soms zelfs op lucht- en zij voorspelden een wereldwijde financiële crisis. Deze onheilsprofeten kregen gelijk...het begon met het omvallen van een bank in New York..." (p.394). Dit zou een krantenartikel uit 2008 kunnen zijn dat het begin van de bankencrisis voorspelt, het speelde zich echter af in 1856 en was al aanwezig in de toen nog niet gepubliceerde geschriften van "Das Kapitaal".

Het boek is ook doordrenkt van een zekere weemoed door de schrijfster ingebracht : Karl Marx is geboren uit de aristocratie maar koos voor de revolutie ; een groot denker die de geest van de wereld veranderde; maar wel ten koste van veel persoonlijk leed voor zijn naaste familieleden. Er zijn meer Marx-kinderen gestorven dan er overleefden en degenen die overleefden hebben een moeilijk leven gekend en zijn dramatisch gestorven.

GABRIEL, Mary, *Liefde en Kapitaal, Karl En Jenny Marx En De Geboorte Van Een Revolutie*, Bert Bakker 2012, ISBN 9789035136984

Mijn eerste had een oranje scherm. De verkoper zei dat dit beter was voor mijn ogen. Ik heb nooit iemand ontmoet die ook een oranje scherm had. Iedereen werkte met een groen scherm. Ik heb het over mijn eerste computer. Dat was een supermachine. Je kon er diskettes in steken waar tot 512 KB aan informatie kon opstaan. Bladzijden en bladzijden kon je zo op een diskette zetten. Ongelooflijk. Als je alles keurig getypt had kon je dat ook uitprinten. E-mail en internet bestonden toen enkel in de kelders van Amerikaanse universiteiten. Je moest dus wel je brief typen en daarna uitprinten. En daarna versturen per gewone post. De incrowd deed dit natuurlijk niet: die gaf diskettes met bestanden door. Later kwamen er computers waarin diskettes konden van 1044 KB. Wat een ruimte, hoeveel documenten konden we daar niet opslaan. Probleem was wel dat je meer en meer van die grote diskettes kreeg maar dat je die enkel kon gebruiken op een - nieuwe - computer die daar mee overweg kon. De computers met 512 KB konden niet meer mee. Daar stond je dan, je moest wel investeren als je mee wilde.

Erger nog: de nieuwe software werd geleverd op die nieuwe diskettes. De computer werd intussen steeds maar groter (weliswaar kleiner als machine maar groter in de betekenis van krachtiger). Ik was fier als een gieter toen ik zelf een harde schijf van 20 MB installeerde. Dat was een zee van mogelijkheden! Intussen vergeet ik nog dat er aan de computer een printer hing. Een Star printer met negen naaldjes die een

geluid produceerde dat je enkel nog in oude films terughooft. Er waren geen inktpotjes mee gemoeid, die werkte met een inktlint dat je bij mijn weten enkel op één adres in Kortrijk kon kopen. Mijn documenten kon ik ook opvrolijken met illustraties. Veel moet je je daar niet bij voorstellen. Het was een combinatie van zwarte en witte vierkantjes die, als je voldoende veraf stond, een eenvoudig prentje opleverden.

Met mijn oneindige 20 MB liep ik al vlug tegen een muur van nieuwe software aan. Die nam zoveel ruimte in beslag dat mijn 20 MB onvoldoende was. Dus moest er geïnvesteerd worden in een nieuwe, grotere, duurdere harde schijf. Intussen was mijn oranje scherm al vervangen door een gewoon kleurenscherm. Zo zou ik nog bladzijden lang kunnen doorgaan met de evolutie van mijn computertje. Neem er maar eens

een computertijdschrift van 10 jaar geleden bij. Lees de lof op de recentste ontwikkelingen van 10 jaar geleden. Intussen blader ik in tijdschriften en lees dat je een smartphone of een tablet cadeau krijgt bij een abonnement. Met aanraakschermen waarmee je duizenden keren meer mogelijkheden hebt dan de computers van een paar jaar geleden. De gele briefkaart is intussen vervangen door een vierkantje met allemaal zwart-witte combinaties. Aan wedstrijden neem je enkel nog online deel. De VUB universiteit vraagt me deel te nemen aan een groot onderzoek naar vrijetijdsbesteding. Alles is online. We zijn zelf in de valstrik gelopen. We waren niet tevreden met wat we hadden en de verkopers zouden ons daarbij helpen. Tot we thuis met machines zaten waar 10 jaar voordien een groot bedrijf slechts van droomde. Softwareprogramma's zijn intussen zo ingewikkeld geworden dat de meesten slechts een procentje ervan gebruiken. Kocht je een softwareprogramma, dan kreeg je er een pak boeken bij. Nu krijg je in het beste geval de link waar je zelf alles kunt downloaden, en desgewenst zelfs printen. De PC is herleid tot een smartphone of tablet. Kleine wijzigingen aan het uiterlijk zorgen ervoor dat je direct door de mand valt wanneer je met een oud model rondloopt. Apple is bezig ons wijs te maken dat we een gebogen scherm nodig hebben, zonder ben je niet mee.

De digitale kloof is nog nooit zo groot geweest. En tegelijk merk je dat je zonder die pc niet meer kunt efficiënt werken. Voortdurend wijst men je door naar sites. Je krijgt voortdurend codes toegespeeld om je te beschermen tegen de slechteriken. Codes die je niet kan onthouden en dus moet op een papiertje schrijven. En dat mag natuurlijk ook niet. De maatschappij valt meer en meer in handen van enkelen die alle geheimen van de computer doorgrond hebben. Wij, die te vroeg afgehaakt hebben of zelfs helemaal niet aan de start zijn verschenen, wij zullen de prijs betalen. Wij zullen het lompenproletariaat zijn dat afgeblaft wordt door diegenen die alle geheimen van de toetsaanslag kennen.

Er zit een schat aan persoonlijke informatie en documenten opgeslagen in mijn computer. Dat zijn enkel nog de recentste want de computercrash die ik verleden jaar had heeft alles (alles!) gewist. Onherroepelijk verloren. Het gebeurt enkel met anderen. Maar intussen stellen allerlei instanties mij vragen waarvan het antwoord op mijn computer stond. Je kunt veel terugkrijgen. Als je het paswoord kent. Dat je op de pc had opgeslagen.

Ik herhaal het: we hebben ons zo danig afhankelijk gemaakt van de computer dat we niet meer zonder kunnen. Maar op een dag zal blijken dat enkelen de spelregels zo ingewikkeld hebben gemaakt dat we niet meer kunnen meespelen. En wat als de poppenspelers de reglementen ook niet meer kennen? Was het niet beter toen we met een balpen en een notaboekje rondliepen?

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
056 72 81 72
www.vcdegeus.be
Zondag van 10.00u tot 13.00u
elke donderdag om 19.00u PingPong

VC Poincaré

Stormestraat 131/20
8790 Waregem
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé
1ste en 3de vrijdag van de maand
jongerenpraatcafé

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
info@debezatse.be

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
vc.mozaiek@skynet.be
Vrijdag van 19.00u tot 24.00u
Zondag van 11.00u tot 18.00u

OVM-Avelgem

Assegem 100
8580 Avelgem
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

P2P

**Michel Bauwens.
Met peer-to-peer naar een
postkapitalistische samenleving**

Lees meer op pagina 4